

trenotku svojega bivanja v Banjaluki prav od srca nasmejal.

* * *

V železniškem vozu sem se sešel s hodžo, turškim duhovnikom, ki sem ga poznal po rudečem, z belo ruto ovitem turbanu, ter sem se ž njim med drugim pogovarjal tudi o tem, čemu Turki ne dovolijo tujcem v mešito. Povedal mi je, zakaj. V mešito mora vsakdo stopiti neobut, in ker tega nečejo rado vedni tujci izpolniti ter se tudi drugače vedejo nedostojno v pričo turškega boga, se jim je prepovedal vhod v njo. Nakrat je pogledal hodža na uro in potem je razgrnil ruto na tla, pokleknil, molil svojega Allaha, s čelom se je dotaknil tal, nič se ne zmeneč za okolo sedeče. Prišel je čas njegove molitve in Turek se ne sramuje svoje vere pred ljudmi. V Prijedoru je izstopil, mene pa na izkušnje bogatejšega je odnašal parni konjič proti hrvatski stolici.

Novice.

— **Osebnosti.** Za avskultanta sta imenovana sodna praktikanta gg. Ivan Bakovnik v Ljubljani in Peter Levičnik v Škofjiloki. — Za pravne praktikante pri politični upravi so imenovani absolvirani juristi gg. Anton Menciger, Ivan Lininger in Ivan Böltz. — Pomožni uradnik pri okrajnem glavarstvu v Kranju gosp. Fran Roš je imenovan vladnim kancelistom v Celju. — Gospod Zmag. Andrejka pl. z Livnograda je imenovan poročnikom 97. pešpolka. — Policijski kancelist pri deželni vladi v Ljubljani gospod Josip Schwaiger je imenovan oficijalom.

— **Učiteljske vesti.** Definitivni so postali gosp. Alojzij Ponikvar v Trnju, gosp. Valentin Mikuš v Podkrajju, gdč. Terezija Bole v Vrabčah, gdč. Gabrijela Jereb v Črmošnjicah, gdč. Mihaela Novak v Senožezah in gdč. Ana Božič v Kamnigoric. Na lastno prošnjo so bili premeščeni: nadučitelj v Poljanah gosp. Ivan Pipan na Trato, nadučitelj v Banjaloki gosp. Anton Bezeg v Goče in gdč. A. Belak iz Prema v Gor. Logatec. Na lastno prošnjo so bili upokojeni nadučitelj v Ljubljani g. Fran Raktelj, učitelj v Trnovem g. Martin Zarnik, učitelj v Ljubljani g. Valentin Kummer in učitelj v Hrušici g. Fran Klinar.

— **50letnico službovanja** je v nedeljo praznoval v krogu svojih sodrugov in prijateljev kovač na južnem kolo-dvoru Janez Možina v gostilni pri „Novem svetu“. Navzoč je bil tudi gosp. Posch, višji inspektor iz Trsta, kateri je imel primeren nagovor na jubila. Možina je bil obdarovan s krasnimi darili. Čestitamo starčku, ki je v težkem delu vzdržal pol stoletja.

— **Nova ustanova.** Vseučiliški profesor v Gradcu gosp. dr. Šubic je založil pri deželni vladi svoto 40 000 K, da se napravi ustanova za revne dijake iz Poljanske doline.

— **»Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev«** je imela minoli teden ob ogromni udeležbi svoj občni zbor v Trstu. Ta občni zbor se je odločno zavzel za slovensko šolstvo v Trstu. V političnem oziru je učiteljstvo izreklo svoje napredno prepričanje, ker od klerikalne stranke nima ne šolstvo ne učiteljstvo ničesar pričakovati.

— **Obstrukcija v kranjskem deželnem zboru in njene posledice.** Te dni je imela mirnska zadruga svoj

občni zbor, ki je soglasno sklenil naslednjo resolucijo: „Občni zbor mirnske zadruge izraža svoje ogorčenje nad tem, da vsled obstrukcije klerikalnih deželnih poslancev zaključeni deželni zbor ni mogel sklepati o tako važnem nadaljevanju uravnave Mirne, ker je s tem nastala nevarnost ne le, da se izvrševanje tega dela zopet zavleče, temveč tudi ta velika nevarnost, da se že izvršeni deli proge zopet porušijo in zasujejo in s tem stroški končnega dela v novič narastejo. Občni zbor mirnske zadruge energično protestuje zoper tako početje, ki je v veliko škodo davkoplačujočih pri uravnavi Mirne prizadetih posestnikov in naprosi visoki deželni odbor, naj vse potrebno ukrene, da se delo vzlje brezbriznosti in lahkomišelnosti kmetskih poslancev najhitreje izvrši“. — Kaj bi bili možje šele rekli, ko bi bili vedeli, da je kmetijsko ministrstvo že reklo, naj se snide deželni zbor in dovoli deželni prispevek za uravnavo Mirne, sicer tudi državnega prispevka ne bo!

— **Nova razglednica.** Gospod Slatnar v Kamniku je izdal novo lično razglednico, na kateri je v barvah prav fino in ukusno posneta znana slika Jurija Šubica, predstavljajoča slovanska blagovestnika sv. Cirila in Metoda.

— **Nemška ljudska šola v Ljutomeru.** Slovenci so tudi pri učenem ministrstvu propadli s svojo pritožbo, da se trg Ljutomer izloči iz dosedanjega šolskega okoliša in konstituirati kot samostojen šolski okoliš. S tem so tržani oproščeni vsacega prispevanja za dvojezično cesarja Franca Jožefa šolo v Ljutomeru. Nemci imajo svojo nemško šolo, Slovenci pa dvojezično.

— **Značilno za tržaške razmere.** Od Sv. Ivana pri Trstu poročajo: Vsako leto naznanjali so nam Svetoivančanom topiči godovni dan našega vladarja; letos pa je bilo vse tiho. Tudi ob procesiji sv. Rešnjega Telesa ni bilo letos streljanja. Ker smo vedeli, da strelja vsako leto naš poslanec gospod Vatovec, vprašali smo se začudeno, kako je to mogoče. In izvedeli smo sledeče: Gosp. Vatovec je napravil letos pismeno prošnjo, v kateri je prosil tukajšnjo policijo, naj mu dovoli tudi letos streljati, kakor je streljal že toliko let ob procesiji in na predvečer godovnega dne našega vladarja. Na slovensko prošnjo prejel je nemški odgovor, v katerem mu je policija prepovedala vsako streljanje s topiči pod kaznijo. Tako goje v Trstu lojalnost.

— **Umrli.** Umrli je v Gorici bivši deželni poslanec dr. Nikolaj Tonkli. — Umrli je v Devinu gospa Leopoldina Ples, rojena Hausner, soproga znanega rodoljuba gosp. Friderika Plesa. — Umrli je v Ljubljani Marija Matajca, roj. Kušar, mati znane narodne rodbine.

— **Oficial Šorn prijet.** Policija v Zagrebu je zasledila in aretovala bivšega ječarja na Žabjeku Vincenca Šorna, kateri je poneveril 11000 kron. Šorna pripeljejo v kratkem v Ljubljano.

— **Velika nezgoda v Belipeči.** V brusilnici tovarne Roberta Lilpopa v Belipeči razletel se je 13. t. m. dva metra v premeru imajoči brusilni kamen in pri tem vrgel delavca Ivana Reithoferja z veliko silo v zrak ter pri palcu istemu zdrobil obe nogi v stegnu in levo roko v nadlehti. Poškodbe so smrtno-nevarne in se je poškodovanec po zdravniški odredbi prepeljal v beljaško bolnico. Reithofer je doma iz Lausche, okraja Weitz na Štajerskem.

— **Nesreča.** Te dni sta se Karolina Marcina, mesarica iz Gornjega Kašlja, in Jožefa Bitenc v naglem tiru prepeljali s konjem s Šarabonovega dvorišča na Zaloško cesto. V istem trenutku je prišel električni voz in bi bil gotovo podrl voz, ako bi ne bil voznik Jeglič naglo ustavil. Vkljub temu pa sta se voza le nekoliko zadela. Voz, na katerem sta sedeli navedeni ženski, se je tako pretresel, da je Bitenc padla na tla in se na glavi težko telesno poškodovala. Prenesli so jo v deželno bolnico. Baje je malo upanja, da okreva.

— **Tatvina v uršulinski cerkvi.** Te dni je bil v uršulinski cerkvi ukraden iz stranskega oltarja prt, vreden 20 kron. Policija je dognala, da je tatvino izvršila neka brezposelna dekla Karolina Riedl iz Kranja. Tudi rjuh in kozarcev je pokradla v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah, koder je prenočevala. Prodajala je navedene reči pri starinarjih.

— **Trgovci s papirjem — sovražniki razglednic.** Tovarnarji in trgovci papirja pritožili so se na pristojnem mestu proti velikanskemu razširjanju razglednic. Pravijo, da je bilo v prejšnjih časih, ko so se rabili voščilni listi in pisma, za nje mnogo bolje, ker isto ni bilo v nikaki nevarnosti, da zastara kakor razglednice, ki zahtevajo nebroj vrst in vednih novostij. Tako pa, ako hočejo konkurirati, zalagati morajo vedno z novimi, stare pa jim obležijo kot čora. Njih želja je, da bi se kmalu, kmalu naveličali ljudje razglednic in se skesano vrnili v prejšnje „dobre čase“ navadnih voščilnih listov in papirjev.

— **Tolažba.** V letošnjih mnogobrojnih nevihtah je padla iz pročelja neke trdnjave črka D na tla, ter s tem ranila mimogredočega človeka. Nekdo, ki je bil priča tega dogodka, je tolažil nesrečneža: „Nič ne marajte, vsaj je bila le mehka črka D, kaj bi pa bilo, ko bi padla trda črka T na vas. Ubilo bi vas, ubilo“.

— **Pošten deček.** Pri zadnji veliki slavnosti v Gradcu zgubil je nekdo izmed udeležencev angleški bankovec v vrednosti 12 000 kron. Našel jih je nek mali deček ter jih pošteno oddal na policijo, kjer jih je prejel lastnik ter založil v plačilo dečku v hranilnico 1000 kron.

— **Kača na gostbi z otroci.** Od družine Prekup v Szalmonfalvi na Ogrskem je šel oče navadno zgodaj iz hiše na polje, mati mu je sledila, a doma je puščala dvoje svojih majhnih otrok v posteljici, a za zajutrek jima je puščala v skledici mleka. Ko bi se kasneje otroka Peter in Ančika zbudila in ustala, bi povžila od matere jim puščeno mleko. Mati je pa opazila, da so otroci jako slabi in lačni, ko se ona vrne domov, zato je puščala več mleka, a vendar sta se otroka zmiraj pritoževala, da sta lačna, to ji je dalo povod, da je pomislila, da mora nekdo otrokom mleko popiti. Nekega jutra pripravi v skledico dovolj mleka in se poleg hiše skrije, da vidi, ako pride kdo v hišo ali ne. Tako čuvajoč je slišala otroka, ko sta se zbudila in šla do okna, da vidi, kaj bo. Otroka sta precej tekla po skledico, se vsedla na tla in začela z žlicama srkati mleko. V istem času se pa pokaže med njima velika siva kača; mati je strahu skoraj omedlela, ali skrb za otroka ji je dala poguma, da je vstrajala, da vidi, kaj bo. Kača se je mirno približala skledici in začela srkati mleko z otrokoma, a ko je kača le preveč vtaknila glavo v skledico, udaril jo je Peter lahno z žlico, kot bi jo hotel opozoriti, da je to vendar preveč, ker hoče vse požreti; kača se je na to nekoliko ustavila in potem v novič uteknila glavo v skledo ter poželjivo srkala mleko, kar je bilo otrokoma navadna stvar. Prekupovki je bilo to že preveč. Šla je oprezno v hišo, vzela sekuro in se potihoma približala otrokoma, a ko se je kača nekoliko odstranila od sklede, odsekala ji je glavo. Otroka sta čudno pogledala mater in Peter je dejal hrvaško: „Draga majka, zašto si ubila siroticu“.

— **Uvoz italijanskega vina v našo monarhijo.** Iz Bari in okolice v Italiji se je uvozilo k nam meseca junija letos 870.744 kg mimo 339 210 kg lanskega leta. Uvozilo se je 715 878 kg belega vina in 154.868 kg rudečega vina. V prvih šestih mesecih t. l. je znašal uvoz italijanskega vina v Avstro-Ogrsko 69.306 q in sicer 59.246 q belega in 10.060 q rudečega vina.

— **Turin in podgane.** Mesto Turin na Laškem mora posebno veliko trpeti pred — podganami. Ta žival se je ondi

tako zaredila in pomnožila, da vsa navadna sredstva nič ne pomagajo. Ako se jim da strup, ga niti ne pokusijo; mačkov se ne boje, ampak jih zložno zapode v beg, in še veseli smejo biti, da kje svoje dlake ne puste. Ako jih hočeš podušiti z dimom, se ti rogajo. Največ trpi pred njimi poštno poslopje. Nobena reč ni varna pred njimi. Tudi pred pismenimi skrivnostmi nimajo že prav nobenega respekta. Vsa pisma so pred njihovimi zobmi v nevarnosti. Poštna uprava že resno premišljuje, ali ne bi kazalo postaviti novo masivno poslopje, kjer bi bili morebiti bolj varni pred temi sovražniki.

— **Čudak.** V Rimu je umrl 91letni starček bogataš imenom Avgust Dutuit rodом Francoz. Bil je vseskozi nabiratelj umetnin kakor dragocenih podob, kipov in enakih stvari. Njegova zbirka je cenjena na 20 milijonov kron. Vso to zbirko in več hiš v vrednosti 2 milijona kron je zapustil starec rojstnemu mestu Parizu s pogojem, da so umetnine pristopne občinstvu ter da se ta muzej vzdržuje iz dohodkov ostalih dveh milijonov. Starček je moral dobro poznati počasne navade uradov svoje domovine, ker v svoji oporoki izrecno zahteva, da mora biti zapuščina v teku dveh mesecev urejena in muzej v teku šestih mesecev odprt, drugače zgubi oporoka veljavo in vse imetje pripade mestu Rimu.

— **Nova sladkorna rastlina.** V Paraguay je našel učenjak Bertini rastlino, ki bi znala s časoma nadomestiti sladkor. Rastlina ni velika, z malimi peresi in neznatnim cvetjem ter raste na severni strani višav Amanbay. Le nekoliko peres te rastline zadostuje, da se z njimi osladi čaša kave ali vode. Ako pa se vzame v usta košček te rastline, čuti se cele ure prijetno sladki okus njen. Bertoni upa, da v splošnem razširjanju te rastline prej ali slej spodrine sladkor, ker ima to prednost, da nima nikakih škodljivih snovij v sebi. Poskusi so se vsekako že začeli.

— **Vsem možem, ki so se naveličali zakona,** namerava neko humoristično društvo v Rimu napraviti velikanski banket. Na stotine udeležencev se je baje že naznanilo, tako, da se odbor boji, da bode prav preveč teh „nesrečnežev“, odboru pa so žene dotičnih in druge priskočile na pomoč s tem, da so sklenile odločno protestirati proti prireditvi tacega banketa.

— **Pruska pravičnost.** Pruski uradni list oborniškega okraja na Poznanskem je objavil pred nekoliko leti vladni odlok, ki je naznanjal, da je cesar določil 13letni deklici Pelagiji Fromm častno darilo (ker je rešila nekega dečka iz nevarnosti vtopljenja) s tem dodatkom, da se ji ono darilo izplača, kadar doseže 18. leto. Ko je prišel oče deklice pred nekoliko meseci s prošnjo, da bi se hčeri oni častni denar izplačal, kako se je zavzel, ko je dobil na svojo prošnjo ta-le odgovor: „Sami ste vzrok, ako vaša hči ne dobi častnega darila; slišal sem, da pri volitvah glasuje s Poljaki!“

— **Prazen strah.** Francoski eks minister Valdek Roseau je prišel na svojem potovanju na Norveško. V malem mestu Odee gre s svojimi spremljevalci v neko prodajalno, da si kupi par spominov s potovanja. V odsotnosti trgovca mu je stregla njegova žena. Med tem pa pride v prodajalno priprost kmet, ter videč, da ni gospodarja, položi malo škatljico na mizo, ter hoče molče oditi. Spremljevalci ministri, videči to, menili so takoj, da je to gotovo kak napad na ministra in v škatlji najmanj dinamit. V hipu, ko odide kmetič skozi vrata, vrže eden iz med njih škatljo z vsem strahom za njim ter se je vse vsulo na ubozega kmeta, ki ni vedel, kaj naj vse to pomeni. Tudi žena, ki je stregla kupcem ter poznala kmeta, ni mogla razumeti teh tujcev. Menila je, da ima opraviti z blaznimi ter jela kričati na pomoč, na kar se je nabralo v hipu vse polno ljudi okrog tujcev. S pomočjo edinega policaja pa se je stvar srečno in hitro razjasnila. Kmet, ki je prišel v prodajalno, prinesel je namreč steklenih biserov, katere je po naročilu trgovčevem nakupil po gorah in ker ni bilo

trgovca je odšel, meneč, da se potem vrne. Ministrovi spremljevalci pa so menili, da je to najet atentat na ministra. Nekoliko osramočena se je vrnila imenitna družba iz tega izleta.

— **Zabava z medvedom.** Na Ruskem je precej ukoreninjeno mnenje, da ima medved več ali manj človeškega razuma in da on človeka razume. Nedavno je prišel v dotiko z njim ruski kmet ter pri tem dobil precejšno, dasi ne nevarno rano ter vsled tega iskal pomoči v bolnišnici. Zdravnikom je ta slučaj pripovedoval na sledeči način: Nekega dne sem se podal na lov na medveda, ter tudi kmalu zasledil, kjer se je medved ulovil v pastí, ki sem mu jih nastavil. Sedaj si moj — mislil si-ti Mihalovič-potepinovič ter nastavil puško. Toda v prvo ni sprožila, v drugo pa je medveda strel ravno toliko razkačil, da se je z vso silo oprostil pastí. Sedaj pa sva si stala nasproti. Prvo delo tega potepinoviča je bilo, da mi je dal zaušnico, da se mi je ulila kri iz ust in ušes. Videč, da je za danes on zmagal, jamem ga lepo pogovarjati in prositi: „Ti Mihajlo, pusti me za danes, ne bodi neumen in neusmiljen“ toda medved pogledal me je tako nekako zaničljivo, da sem naenkrat postal jezen. „Pa se dajva — dejal sem ter zopet nameril nanj. Toda medved tudi že ni razumel šale in ko mi je zopet spodletel strel, videl sem, da sem zgubljen, ako se ne omeči medvedje srce. In res, prosil in prosil sem ga, da me je nazadnje pustil ter s prav čudnim pogledom obrnil se od mene. Malo sram me je bilo pred medvedom, pa vesel sem bil, da me je pustil. Tako je pravil ruski mušik dvoboj z medvedom v bolnišnici, kjer si je zdravil od medveda spomin — zaušnico.

— **Angleško kronanje in obed ljudstva.** Za časa napovedanega a potem odpovedanega kronanja dal je angleški kralj napraviti velikansko kosilo, na katerem se je nasitilo do 500.000 ljudi. Povsod, kjerkoli so bili primerni prostori, postavljene so bile mize in kuhinjske priprave, da se je kuhalo in jedlo. Strežajev za kuhanje in postrežbo tega kosila bilo ni nič manj kakor 40.000. Da se je porabilo neizmerne množine, se vidi iz sledečih števil. 330.000 kg govejega mesa, 250.000 kg krompirja, 250.000 kg kruha, 230.000 kg sira. Koliko pa še ostalega in posebno pijače. Baje jim je največje težave delalo kuhanje mnogega krompirja, katerega so morali gorkega oddajati zastonj — gostom in je bilo le malokje tako velikih posod in priprav, kakor so jih potrebovali za take množine. No, slednjič so bili vendar vsi zadovoljni ter jih najbrže ni posebno brigalo, ali je kralj kronan ali ne.

— **Zelo dobro sredstvo proti slabokrvnosti** je sladkor v kakoršni koli porabi. Jako dobro stori vsaki dan približno dvakrat kozarec dobre vode s sladkorjem in košček kruha. Ako se to vedno uživa dan na dan, uspeh moči in zdravja pri slabokrvnih ne izostane.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 20. avgusta t. l.: 88, 3, 67, 72, 58.
Na Dunaji dne 16. avgusta t. l.: 25, 55, 43, 86, 45
V Gradci dne 16. avgusta t. l.: 38, 34, 25, 18, 6.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 22. avgusta 1902. Pšenica K 7-50 h, rž K 6- — h, ječmen K 6-40 h, oves K 6-50 h, ajda K 6-50 h, proso K 6- — h, turšica K 6-40 h, leča K 9- — h, fižol K 7- — h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

Preobleke. Najnižje cene. Največji izbor. Skrbno izdelovanje. L. Mikusch, lovarna dežnikov, Ljubljana, Mesni trg 15. Popravila.

20

Da se zamore ceni bazarski ali tržni robi v okom priti, me je ena največjih švicarskih tovarn za ure pooblastila tako dolgo, da je kaj zaloge, kot reklamo, žepne ure prav fino izdelane skoraj **zastonj** prodajati. (12—15)

K vsaki uri se dobi usnjati tok in novoizumljeno pomanjšalno zrcalo **zastonj**.

K vsaki uri se dobi usnjati tok in novoizumljeno pomanjšalno zrcalo **zastonj**.

gld. 2:10

nikelnasta anker-remont. žepna ura s posrebernjeno francosko verižico in tokom.

gld. 4:20

prava srebrna remont. ura s posrebrnjeno amor. žepno verižico in tokom.

gld. 4:70

prava srebrna remont. ura za dame s posrebrnjeno angleško verižico in tokom.

gld. 11:—

prava 14karat zlata remont. žepna ura v lepi baržunasti škatulji in elegantno verižico.

➡ Za vsako uro se jamči 3 leta. ⬅

Nepovoljne se zamenja ali denar nazaj pošlje, torej brez rizike. — Tem enaka naznanila so ponarejena. — Pošilja se proti gotovini ali po povzetju.

E. Holzer

tovarniška zaloga ur in zlatnine na debelo.

Založnik avstrijske c. kr. uradniške zveze itd.

Krakov, Stradom 18.

Avstrijsko.

Ilustrovani ceniki zastonj in franko.

Agentje se sprejmejo.